

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет обліку та податкового менеджменту

Кафедра бухгалтерського обліку та консалтингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА "ОБЛІК І АУДИТ"

Спеціальність: 071 "Облік і оподаткування"

Галузь знань: 07 "Управління та адміністрування"

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

**на тему: «ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ОБЛІГАЦІЯМИ ПрАТ
КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА РОШЕН»**

Здобувача : Макухи Вікторії Олегівни

Науковий керівник: к.е.н., доцент

_____ Тетяна ЛАРІКОВА

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною
комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: д.е.н., професор

_____ Людмила ЛОВІНСЬКА

Київ – 2024

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 63 сторінок, 7 таблиць, 1 рисунок, список використаних джерел з 45 найменувань, додатки.

«Облік зобов'язань за облігаціями ПрАТ «Київська кондитерська фабрика Рошен»

Об'єктом дослідження є облік зобов'язань за облігаціями на ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен".

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні положення обліку зобов'язань за облігаціями.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження обліку зобов'язань за облігаціями на прикладі ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" та узагальнення шляхів їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- дослідити теоретичні основи обліку зобов'язань за облігаціями;
- проаналізувати нормативно-правову базу, що регулює облік зобов'язань за облігаціями;
- дослідити методику обліку зобов'язань за облігаціями;
- проаналізувати облік зобов'язань за облігаціями на ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен";
- розробити рекомендації щодо удосконалення обліку зобов'язань за облігаціями на підприємстві.

Теоретична, методична і практична значущість отриманих результатів. У результаті проведеного дослідження отримано такі результати: уточнено сутність та види зобов'язань за облігаціями; окреслено методику обліку зобов'язань за облігаціями; визначено проблеми обліку зобов'язань за облігаціями на ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен"; узагальнено рекомендацій щодо удосконалення обліку зобов'язань за облігаціями на підприємстві.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи: 2024.

Рік захисту роботи: 2024.

Ключові слова: зобов'язання, облік зобов'язань за облігаціями, аналіз обліку, облікова політика, фінансовий стан підприємства, економічна діяльність, аналітичний облік, емісії облігацій.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ОБЛІГАЦІЯМИ.....	6
1.1. Організаційні аспекти випуску облігацій ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен".....	6
1.2. Економічна сутність та класифікація зобов'язань за облігаціями.....	13
1.3. Облікова політика щодо зобов'язань за облігаціями та її відповідність вимогам НП(С)БО.....	20
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ОБЛІГАЦІЯМИ.....	26
2.1. Облік зобов'язань за облігаціями на ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен".....	26
2.2. Оцінка обсягу та структури зобов'язань за облігаціями.....	39
2.3. Тенденція розвитку та ефективність системи обліку зобов'язань за облігаціями.....	44
ВИСНОВКИ.....	51
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53
ДОДАТКИ	57

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах господарювання підприємства стикаються з необхідністю залучення фінансових ресурсів для забезпечення своєї діяльності. Одним з ефективних інструментів залучення капіталу є випуск облігацій. Облігації є борговими цінними паперами, що засвідчують внесення їх власником грошових коштів та підтверджують зобов'язання емітента повернути йому ці кошти з виплатою фіксованого відсотка (купона).

Облік зобов'язань за облігаціями є важливим елементом фінансового управління компанії, оскільки він дозволяє компанії контролювати свої фінансові зобов'язання та правильно планувати виплати купонного доходу та погашення облігацій. Це допомагає забезпечити фінансову стабільність компанії і підтримувати довіру власників облігацій інвесторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема обліку зобов'язань за облігаціями займалися такі вчені як: Ф.Ф. Бутинець, А.В. Волчек, О.В. Дикун, Г.О. Єфремова, О.С. Лемішовська. І. Кравцова, Ю.Ю. Кравченко, О. Навока, Н.Рязанова, І.Столяров, В.Торкановський, Ю.Хмарська, О. Шелег та інші. Однак концептуальних підходів щодо обліку зобов'язань з облігаціями відсутні.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження обліку зобов'язань за облігаціями на прикладі ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" та узагальнення шляхів їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- дослідити теоретичні основи обліку зобов'язань за облігаціями;
- проаналізувати нормативно-правову базу, що регулює облік зобов'язань за облігаціями;
- дослідити методику обліку зобов'язань за облігаціями;
- проаналізувати облік зобов'язань за облігаціями на ПрАТ

"Київська кондитерська фабрика Рошен";

— розробити рекомендації щодо удосконалення обліку зобов'язань за облігаціями на підприємстві.

Об'єктом дослідження є облік зобов'язань за облігаціями на ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен".

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні положення обліку зобов'язань за облігаціями.

Методи дослідження. У процесі дослідження будуть використані такі методи як абстрактно-логічні - при узагальненні сутності зобов'язань та їх класифікації; спостереження - при дослідженні нормативно-правових положень, які регулюють облік зобов'язань; аналогії - при дослідженні методики обліку зобов'язань та узагальнень шляхів їх розвитку.

Інформаційна база дослідження складається з наукових праць вітчизняних та зарубіжних дослідників, статистичних даних офіційних сайтів, звітів рейтингових агентств, фінансових звітів підприємств, а також нормативно-правових актів України та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Теоретична, методична і практична значущість отриманих результатів. У результаті проведеного дослідження отримано такі результати: уточнено сутність та види зобов'язань за облігаціями; окреслено методику обліку зобов'язань за облігаціями; визначено проблеми обліку зобов'язань за облігаціями на ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен"; узагальнено рекомендацій щодо удосконалення обліку зобов'язань за облігаціями на підприємстві.

Структура роботи. Дипломна робота складається з вступу, двох розділів, висновків та списку літератури.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ОБЛІГАЦІЯМИ

1.1. Організаційні аспекти випуску облігацій ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен"

Облік зобов'язань, пов'язаних з емісією та обігом облігацій, визначає успішну фінансову стратегію компанії. Це вимагає систематичного, всебічного та точного відображення всіх таких зобов'язань. Належна організація цього процесу є необхідною умовою для ефективного функціонування підприємства [1].

Основи бухгалтерського обліку зобов'язань, пов'язаних з випуском облігацій, базуються на конкретних принципах. По-перше, важливий принцип об'єктивності, який передбачає відображення зобов'язань у бухгалтерському обліку на основі об'єктивних даних та документів. Крім того, принцип достовірності вимагає, щоб інформація про зобов'язання була точною й повною.

Для ведення обліку зобов'язань за облігаціями використовуються різноманітні підходи. Один із таких - метод документального підтвердження, який включає в себе реєстрацію всіх документів, де зазначена інформація про зобов'язання. Інший спосіб - це аналітичний облік, що передбачає розподіл зобов'язань за різними видами облігацій та їх деталізацію.

Організаційні принципи обліку зобов'язань за облігаціями включають створення спеціального плану рахунків, що містить окремі рахунки для реєстрації зобов'язань за облігаціями. Також потрібно мати систему документообігу, яка забезпечує правильну реєстрацію та облік зобов'язань. Крім цього, важливо мати кваліфікованих спеціалістів з відповідною

кваліфікацією та професіоналізмом, які займаються обліком зобов'язань за облігаціями.

Правильна увага до теоретичних та організаційних питань обліку боргових зобов'язань є ключовим елементом успіху в будь-якому бізнесі. Ефективне ведення обліку боргових зобов'язань допомагає управляти фінансовими зобов'язаннями, забезпечувати своєчасні платежі та уникати проблем з бюджетом і партнерами. Крім того, це допомагає оцінити фінансову стійкість компанії та її здатність виконувати свої зобов'язання перед кредиторами [2].

Таким чином, теоретичні та організаційні засади обліку облігаційної заборгованості є необхідною складовою фінансової стратегії підприємства. Ці принципи забезпечують точне та достовірне відображення зобов'язань та дають змогу ефективно управляти зобов'язаннями. Розуміння та правильне застосування цих принципів дозволяє уникнути фінансових проблем та забезпечити стабільне управління.

Для успішного управління обліком зобов'язань за облігаціями важливо враховувати певні особливості цього процесу. По-перше, необхідно правильно ідентифікувати тип, характеристики та термін корпоративних облігацій. Це дає змогу точно розподілити зобов'язання за облігаціями на відповідні рахунки [3].

По-друге, обліковувати зобов'язання за облігаціями потрібно відповідно до встановлених правил. Для цього можуть бути використані різні методи, включаючи бухгалтерський облік, фінансовий облік та методи подвійного запису. Важливо обрати метод, який найкраще відповідає потребам компанії та забезпечує точність і надійність обліку зобов'язань.

По-третє, важливо забезпечити стабільність та послідовність обліку зобов'язань за облігаціями. Це означає, що всі зобов'язання повинні бути точно і своєчасно зареєстровані та відображені на відповідних рахунках.

Крім того, необхідно дотримуватися термінів платежів та розрахунків, встановлених з кредиторами [4].

По-четверте, важливо забезпечити управління та аналіз зобов'язань за облігаціями. Це означає регулярний перегляд та аналіз інформації про зобов'язання з метою своєчасного виявлення потенційних ризиків та проблем. Важливо також приймати відповідні рішення для їх вирішення.

Таким чином, теоретичні та організаційні засади обліку зобов'язань за облігаціями є важливими для забезпечення ефективності та надійності фінансових операцій підприємства. Дотримання цих принципів допомагає підприємствам уникати фінансових ризиків, своєчасно розраховуватися за своїми боргами та зберігати довіру партнерів [5].

Випуск корпоративних облігацій є одним з найпоширеніших методів приватного розміщення цінних паперів компаніями з метою залучення коштів. Корпоративні облігації являють собою зобов'язання емітента перед власниками цінних паперів. У цьому дослідженні розглядаються організаційно-правові аспекти випуску корпоративних облігацій ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”».

ПАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен” відома як один з провідних виробників кондитерських виробів в Україні та за її межами, була заснована в 1996 році і сьогодні пропонує широкий асортимент продукції, включаючи шоколад, цукерки, печиво та інші кондитерські вироби. Фінансова стабільність та висока надійність зробили ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”» добре відомою компанією на ринку [6].

Процес випуску облігацій є складним і вимагає ретельного врахування різних організаційних аспектів. Для успішного випуску облігацій ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”» необхідно здійснити наступні кроки

а) Визначення мети випуску облігацій є першим і найважливішим кроком, який має зробити підприємство перед початком процесу випуску облігацій. На цьому етапі слід чітко визначити цілі та потреби, які мають бути досягнуті шляхом залучення коштів через випуск облігацій. Наприклад, ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”» може планувати використати залучені кошти для модернізації виробничих потужностей та розширення ринку збуту.

б) При виборі типу корпоративної облігації компаніям необхідно враховувати різні аспекти. На цей вибір можуть впливати різні фактори, включаючи потреби компанії у фінансуванні, ринкові умови та інвестиційні цілі. Наприклад, облігації можуть мати фіксовану або плаваючу процентну ставку, а деякі облігації можуть бути конвертовані у власні акції компанії або мати можливість дострокового викупу [7].

в) Приймаючи рішення про обсяг випуску облігацій, компанії повинні ретельно проаналізувати свої фінансові потреби та оцінити ринкові можливості. Обсяг випуску може бути визначений відповідно до фінансових потреб компанії та здатності ринку поглинути облігації.

г) При встановленні відсоткових ставок компанії повинні ретельно зважувати рівень ризику та потенційну прибутковість. Відсоткова ставка повинна відображати здатність компанії виплачувати відсотки власникам облігацій, враховуючи при цьому ризики, пов'язані з діяльністю компанії та ринковою кон'юнктурою.

д) При виборі букраннера компаніям слід ретельно зважити на кілька аспектів. Важливо вибрати фінансового посередника або банк, відповідального за організацію випуску облігацій. Цей організатор повинен забезпечити виконання всіх законодавчих та регуляторних вимог, що стосуються випуску корпоративних облігацій [8].

Крім того, при випуску облігацій необхідно ретельно врахувати різні юридичні аспекти, для чого ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”» необхідно здійснити наступні кроки:

а) Підготовка документів Підготовка документів є важливим кроком у процесі випуску облігацій. Компанії повинні підготувати необхідні документи, включаючи проспект емісії, договір про випуск облігацій та інші відповідні документи. Ці документи повинні відповідати законодавчим та регуляторним вимогам.

б) Отримання необхідних дозволів - ще один важливий крок у процесі випуску облігацій. Компанія повинна отримати всі необхідні дозволи та погодження від регуляторних органів, таких як Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку та інших відповідних органів [9].

в) Забезпечення правового захисту власників облігацій є ще одним важливим аспектом процесу емісії. Компанії повинні включити в емісійні документи відповідні гарантії, такі як застава активів компанії, гарантії третьої сторони та інші механізми, що забезпечують правову визначеність для інвесторів.

г) Реєстрація облігацій є ще одним важливим кроком у процесі емісії. Компанії повинні зареєструвати свої облігації відповідно до вимог законодавства. Цей крок легалізує випуск облігацій та забезпечує їх законний обіг.

д) Забезпечення виплати відсотків та погашення облігацій є важливим обов'язком компанії. Компанії повинні створити ефективні механізми для своєчасної виплати відсотків власникам облігацій відповідно до умов випуску облігацій. При настанні строку погашення компанія також повинна забезпечити своєчасне погашення облігацій відповідно до умов договору [10].

Випуск облігацій Київською кондитерською фабрикою «Рошен» (ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”») потребує комплексного

аналізу організаційних та юридичних аспектів. Компанія повинна ретельно підійти до вибору типу облігацій, визначити обсяг випуску та відсоткову ставку, забезпечити правову захищеність власників облігацій та здійснити всі необхідні юридичні процедури. Таким чином, компанія зможе успішно залучити кошти та розширити свою діяльність.

Умови випуску облігацій ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" демонструє табл. 1.1

Таблиця 1.1 - Умови випуску облігацій ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен"

Параметр	Характеристика
Емітент	ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен"
Обсяг випуску	50 штук
Номінальна вартість однієї облігації	1 000 000 гривень
Загальний обсяг випуску	50 000 000 гривень
Строк погашення	5 років
Дата погашення	Через 5 років з дати розміщення
Купонна ставка	10% річних
Періодичність виплати купонів	Щоквартально
Форма випуску	Документарна
Розміщення	Публічне
Андеррайтери	ІБ «Dragon Capital»
Гарант	ПАТ «УкрСиббанк»

Джерело: розроблено автором.

Рішення про випуск облігацій ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" приймається на загальних зборах акціонерів. Після цього сама компанія укладає угоди з андеррайтерами та гарантом випуску. Завдання андеррайтерів включає передпродажну підготовку, що охоплює розробку проспекту емісії та проведення маркетингової кампанії. Процес включає реєстрацію проспекту емісії в Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) [11].

Цінні папери пропонуються для інвестування через посередництво брокерів та інших фінансових установ. Процес випуску облігацій регулюється Законом України "Про цінні папери та фондовий ринок", а також іншими відповідними правовими актами.

Емітент повинен розголошувати інформацію про випуск облігацій у проспекті емісії та інших офіційних документах, встановлених законом. Інвестори мають право на отримання своєчасних виплат купонів та повернення номінальної вартості облігацій. У випадку порушення емітентом своїх зобов'язань, інвестори можуть звернутися до суду для захисту своїх прав.

Емісія облігацій ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" є важливою подією для компанії та українського фондового ринку. Цей випуск дозволить компанії залучити додаткові кошти для реалізації своїх інвестиційних проектів. Інвестори матимуть можливість вкласти гроші в облігації надійного емітента з високими купонними ставками. Емісія облігацій була проведена відповідно до всіх вимог законодавства і міжнародних стандартів, що гарантує захист прав інвесторів [12].

1.2. Економічна сутність та класифікація зобов'язань за облігаціями

Підприємство з назвою ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" є одним з провідних виробників кондитерських виробів в Україні. Його основна спеціалізація - широкий асортимент солодоців, включаючи шоколад, цукерки, печиво та інші десерти. Як усі підприємства, ця фабрика має свої зобов'язання перед кредиторами, постачальниками, працівниками та іншими сторонами, які цікавляться її діяльністю.

Економічна сутність зобов'язань - це юридичні зобов'язання підготуватися до певних економічних операцій, які впливають на фінансовий стан суб'єкта господарювання. Ці зобов'язання можуть бути різних типів, включаючи фінансові, юридичні, соціальні та інші аспекти. Вони можуть впливати з різних контрактів, угод, законів та інших джерел. [13].

Основними нормативними документами, що регулюють та визначають сутність зобов'язань в Україні, є Господарський кодекс України та Цивільний кодекс. Методологічні засади обліку зобов'язань та розкриття інформації про них у фінансовій звітності викладені в П(С)БО 2 «Баланс», П(С)БО 11 «Зобов'язання», П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» та МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи».

У вітчизняній практиці поняття «зобов'язання» регулюється законодавчим визначенням. Як правова категорія, зобов'язання - це економічні відносини, врегульовані нормами права. Існування таких відносин надає одній стороні право вимагати від іншої сторони вчинення певної господарської дії, такої як передача майна, виконання робіт або надання послуг, а інша сторона зобов'язана виконати вимоги, що стосуються предмета зобов'язання, та вимагати відповідної винагороди (сплати коштів, виконання робіт, надання послуг). право на це [5].

Таким чином, сутність зобов'язань складають права та обов'язки сторін. Наприклад, у договорі купівлі-продажу покупець має право вимагати від продавця передати йому куплений товар. Це право покупця збігається з обов'язком продавця передати покупцеві проданий товар. З економічної точки зору цей обов'язок розглядається як обов'язок сплатити, що значно звужує поняття. Тим не менш, саме таке тлумачення використовується практикуючими бухгалтерами.

З точки зору бухгалтерського обліку, зобов'язання - це фінансові ресурси, які використовуються для фінансування операційної, інвестиційної та фінансової діяльності суб'єкта господарювання. У майбутньому зобов'язання погашаються шляхом передачі певних активів або послуг.

Таким чином, зобов'язання - це вимоги кредиторів на активи суб'єкта господарювання. Існування зобов'язання (боргу) зменшує економічні вимоги підприємства та його капітал. Згідно з цивільним та господарським правом, зобов'язання виникають з договорів, незалежно від того, чи були вже здійснені певні дії на їх виконання. У момент укладення договору жодне зобов'язання не визнається для цілей бухгалтерського обліку. Іншими словами, визнаються лише зобов'язання, що виникають внаслідок виконання договору, а не зобов'язання, що виникають із самого договору. Наприклад, припустимо, що суб'єкт господарювання укладає договір на постачання товарів. Для цілей бухгалтерського обліку зобов'язання виставити рахунок-фактуру та оплатити ці товари ніяк не відображається. Бухгалтер може навіть не знати про існування такого зобов'язання. Лише після укладення договору, тобто після першої поставки або оплати (передоплати), бухгалтер починає відображати факти господарського життя [6]. Тому не всі зобов'язання, що виникають відповідно до цивільного та господарського законодавства, відображаються на рахунках бухгалтерського обліку. Виокремлення обмеженої частини зобов'язань

суб'єкта господарювання з усього комплексу зобов'язань, що відображаються у фінансовій звітності, означає, що для цілей бухгалтерського обліку багато зобов'язань суб'єкта господарювання визнаються як умовні зобов'язання [7].

Тлумачення зобов'язань у МСБО 37 та НП(С)БО 2 ідентичне: зобов'язання - це поточна заборгованість суб'єкта господарювання, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів суб'єкта господарювання, що втілюють у собі економічні вигоди .

Розрізняють такі види боргових зобов'язань:

- фінансові зобов'язання - це непогашені фінансові зобов'язання компанії перед її кредиторами. сюди входять кредити, позики, облігації та інші фінансові зобов'язання, пов'язані з привласненням фінансових ресурсів;
- зобов'язання перед постачальниками означають, що компанія не заплатила за отримані товари чи послуги;
- зобов'язання перед працівниками включають зобов'язання із заробітної плати, відпускних, медичного страхування та інших соціальних виплат;
- інші зобов'язання включають заборгованість, яка не підпадає під вищезазначені категорії і включає в себе судові процеси, штрафи, гарантії та орендні платежі [14].

Київська кондитерська фабрика «Рошен» має значну кількість зобов'язань перед різними зацікавленими сторонами. До них відносяться борги перед банками, які надають кредити і позики для задоволення фінансових потреб компанії. Крім того, фабрика має борги перед постачальниками сировини, матеріалів та обладнання, необхідних для виробництва продукції. Зобов'язання перед працівниками включають заробітну плату, понаднормові, відпустки та інші соціальні виплати. Крім

того, заводи мають податкові та інші обов'язкові зобов'язання перед державою [15].

Класифікація зобов'язань за облігаціями допомагає оцінити фінансовий стан підприємства та його здатність вчасно виконувати свої зобов'язання. Це також допомагає визначити пріоритетність боргових виплат та розробити фінансову стратегію компанії.

Одним із видів зобов'язань, що враховуються при класифікації облігацій, є зобов'язання перед інвесторами та акціонерами; ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”» може випускати акції або облігації, що дають право на отримання прибутку та дивідендів. Зобов'язання перед інвесторами включають виплату відсотків, дивідендів та погашення основної суми інвестиції.

Зобов'язання перед споживачами та клієнтами також можуть бути враховані при розподілі зобов'язань за корпоративними облігаціями. Наприклад, якщо завод Lochen отримує попереднє замовлення на продукцію, він зобов'язаний виготовити і доставити її вчасно і відповідно до умов договору. Зобов'язання перед споживачами також включають гарантії щодо якості продукції та післяпродажного обслуговування [16].

Зобов'язання перед державою та іншими регуляторними органами також можуть бути враховані в класифікації зобов'язань. Потрібно дотримуватися законів і нормативних актів, сплачувати податки та інші обов'язкові внески, а також забезпечувати дотримання стандартів безпеки та якості продукції.

Загалом, розподіл зобов'язань за облігаціями дозволяє систематизувати різні типи зобов'язань, що виникають у процесі діяльності компанії. Це допомагає керівництву Roshen більш ефективно управляти фінансовими ресурсами, планувати свої фінансові зобов'язання та забезпечувати їх своєчасне виконання. Класифікація також є важливим

інструментом для аналізу фінансового стану компанії та оцінки ризиків, пов'язаних з її платоспроможністю та зобов'язаннями.

Організація та ведення обліку зобов'язань і правильне відображення їх у фінансовій звітності залежить від того, наскільки правильно здійснено класифікацію зобов'язань та вибрано класифікаційні ознаки. За відношенням до балансу виділяються чотири групи зобов'язань: довгострокові зобов'язання, поточні зобов'язання, забезпечення наступних витрат і платежів, доходи майбутніх періодів.

Порядок класифікації зобов'язань відповідно до П(С)БО 11 «Зобов'язання» [9] зображено на рис. 1.1.



Рисунок 1.1 - Класифікація зобов'язань відповідно до П(С)БО 11 «Зобов'язання»

Джерело: узагальнено автором на основі [9]

Як видно, довгострокові зобов'язання включають довгострокові банківські кредити, інші довгострокові фінансові зобов'язання, відстрочені податкові зобов'язання та інші довгострокові зобов'язання. Визначення довгострокових зобов'язань у НП(С)БО 2 «Баланс» за своєю суттю є надто загальним. На практиці до довгострокових зобов'язань відносять зобов'язання зі строком погашення понад 12 місяців з дати балансу. Поточні зобов'язання включають короткострокові кредити банків, поточні зобов'язання за довгостроковими зобов'язаннями, короткострокові векселі, кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги, поточні зобов'язання за розрахунками (з одержаних авансів, з бюджетом і позабюджетних платежів, зі страхування, з учасниками, із внутрішніх розрахунків) та інші поточні зобов'язання.

На практиці використовуються й інші категорії зобов'язань. Залежно від підстави виникнення господарських зобов'язань, їх можна поділити на договірні та позадоговірні. Договірні зобов'язання - це зобов'язання, що виникають з договорів, тоді як позадоговірні - це зобов'язання, що виникають внаслідок заподіяння шкоди, неправомірного набуття або утримання майна. Таке розмежування необхідне для правового регулювання зобов'язань. Зобов'язання поділяються на реальні та потенційні зобов'язання (умовні зобов'язання) залежно від того, наскільки їх можна виміряти. Реальні зобов'язання виникають на підставі договорів, контрактів та рахунків-фактур. Сума заборгованості за цими зобов'язаннями відома і зазначена у відповідних документах або розрахована за встановленими ставками, критеріями чи тарифами. Суттєві зобов'язання - це довгострокові та поточні зобов'язання. Для умовних зобов'язань сума та час майбутніх платежів є невизначеними (відпускні, гарантійні ремонти). Забезпечення та непередбачені зобов'язання включаються до складу пасивів.

Зобов'язання поділяються на прості та складні.

Прості зобов'язання погашаються одним платежем, тоді як складні включають первинні та вторинні зобов'язання. Залежно від визначеності об'єкта виконання розрізняють одноцільові та альтернативні зобов'язання. Як правило, в одноцільовому зобов'язанні об'єктом є повністю визначена дія, а якщо боржникові надається право вибору однієї з кількох дій, передбачених договором або законом, то таке зобов'язання називається альтернативним. Валюта: зобов'язання, деноміновані в гривні та іноземній валюті. Зобов'язання визнаються у фінансовій звітності тільки в національній валюті. Співвідношення між правами та обов'язками сторін: односторонні та взаємні зобов'язання. В односторонніх зобов'язаннях одна сторона має лише права, а інша - лише обов'язки. У взаємних зобов'язаннях кожна сторона має як права, так і обов'язки. Тимчасова визначеність: обмежені в часі та безстрокові. Строкові зобов'язання мають визначену дату погашення, а безстрокові - невизначену дату погашення.

За терміном погашення: термінові, прострочені, погашення. За характером: зобов'язання, що виникають у зв'язку з поставкою товарів, орендою, авансами, зберіганням і страхуванням товарів, брокерськими послугами тощо. Способи забезпечення виконання зобов'язань. Виконання зобов'язання може бути забезпечене законом або договором, наприклад, неустойкою, заставою або порукою. Борги між фізичними особами або за участю фізичних осіб можуть бути забезпечені порукою, а борги між організаціями - гарантією.

Відносно новим видом забезпечення виконання боргу є притримання. Суть притримання полягає в тому, що якщо кредитор, який законно володіє річчю, що підлягає передачі боржникові або особі, вказаній боржником, не виконає свого обов'язку сплатити кредиторів гроші за цю річ або відшкодувати пов'язані з нею витрати та інші збитки, він має право притримати її у себе до виконання боржником свого обов'язку [1].

Господарський кодекс України розрізняє такі види зобов'язань: організаційно-господарські зобов'язання, що виникають у процесі управління господарською діяльністю між суб'єктами господарювання та суб'єктами, наділеними організаційно-господарськими повноваженнями; соціально-комунальні зобов'язання суб'єктів господарювання щодо створення спеціальних робочих місць для працевлаштування інвалідів та організації їх професійного навчання; зобов'язання суб'єктів господарювання відповідно до законів та їх публічні зобов'язання, взяті на себе суб'єктами господарювання відповідно до законів.

1.3. Облікова політика щодо зобов'язань за облігаціями та її відповідність вимогам НП(С)БО

Політика обліку виступає важливою складовою фінансового управління підприємством. Вона встановлює стандарти та принципи обліку та звітності, необхідні для надання фінансової інформації. Один із ключових аспектів політики обліку - це визначення правил щодо обліку та відображення зобов'язань за облігаціями. [17].

Облігації - це спосіб залучення фінансових ресурсів, коли підприємство випускає їх як форму корпоративного боргу. Зобов'язання за облігаціями включають в себе оплату відсотків і повернення основної суми інвестицій. Відповідність політики обліку щодо облігацій вимогам НП(С)БО (Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку) є важливим кроком для коректного відображення фінансової інформації та виконання вимог законодавства [18].

По-перше, облікова політика повинна розкривати правила класифікації зобов'язань за облігаціями. Це включає класифікацію зобов'язань як короткострокових або довгострокових, а також визначення

суми зобов'язань за облігаціями, що підлягають погашенню протягом одного року, та суми, що підлягають погашенню після цього.

Іншим важливим аспектом є вимірювання та визначення вартості зобов'язань за облігаціями. Облікова політика повинна визначати методи та принципи оцінки вартості зобов'язань, включаючи розрахунок процентних платежів та амортизації.

Третім важливим аспектом є встановлення правил відображення зобов'язань за облігаціями у фінансовій звітності. Облікова політика повинна визначати формат і структуру фінансової звітності, включаючи баланс, звіт про прибутки і збитки, звіт про зміни у власному капіталі та звіт про фінансовий стан [19].

Другий аспект - перевірка відповідності облікової політики щодо облігаційних зобов'язань вимогам Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БО). НП(С)БО встановлює стандарти бухгалтерського обліку, які підприємства повинні враховувати при складанні фінансової звітності.

Перш за все, слід перевірити, чи відповідає визначення та класифікація зобов'язань за облігаціями вимогам НП(С)БО (П(С)БО). Це забезпечить правильне відображення зобов'язань у фінансовій звітності.

Також слід перевірити, чи відповідають методи та принципи оцінки, використані в обліковій політиці, вимогам НП(С)БО. Це забезпечить відповідність вартості зобов'язань за облігаціями стандартам бухгалтерського обліку [20].

Також слід перевірити, чи відповідають методи та принципи оцінки, використані в обліковій політиці, вимогам НСБО. Це забезпечує відповідність вартості облігаційних зобов'язань стандартам бухгалтерського обліку.

Облікова політика щодо облігаційних зобов'язань ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен” є важливим елементом фінансового

управління. Вона визначає правила класифікації, оцінки та подання зобов'язань за облігаціями у фінансовій звітності. Крім того, вона повинна відповідати вимогам національних стандартів бухгалтерського обліку.

Формат і структура фінансової звітності повинні бути перевірені на відповідність вимогам НСБО. Це забезпечить правильне представлення та аналіз зобов'язань за облігаціями у фінансовій звітності [21].

Стратегія обліку облігаційних зобов'язань має вирішальне значення для фінансового менеджменту ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”». Стратегія обліку зобов'язань за облігаціями враховує правила класифікації, оцінки та визнання зобов'язань за облігаціями у фінансовій звітності. Важливо також, щоб облікова стратегія відповідала вимогам П(С)БО: перевірка дотримання визначень, класифікацій, методів оцінки та принципів, викладених в НСБО, а також формату і структури фінансової звітності, допомагає забезпечити достовірність фінансової інформації та відповідність вимогам законодавства.

Забезпечення відповідності облікової політики вимогам П(С)БО є важливим кроком для збереження довіри зацікавлених сторін та уникнення можливих негативних наслідків, таких як штрафи та пені. Тому ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”» необхідно ретельно розробити та дотримуватися облікової політики щодо облігаційних зобов'язань, яка б відповідала вимогам НСБО [22].

Для забезпечення відповідності формату та структури фінансової звітності вимогам НСБО можна зробити наступні кроки:

1. Ознайомитися з П(С)БО. Проаналізувати національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, які визначають правила та вимоги до формату і структури фінансової звітності. 1. детально вивчити вимоги до подання та представлення фінансової звітності

2. Ознайомитися з чинним форматом та структурою фінансової звітності. 3. порівняти поточний формат і структуру фінансової звітності з

вимогами НСБУ Визначити будь-які розбіжності або недоліки, які необхідно виправити.

3. Підготувати або оновити облікову політику відповідно до вимог НСБО. Це включає правила класифікації, оцінки та відображення облігацій у фінансовій звітності.

4. Привести звітність у відповідність до вимог; внести необхідні зміни до формату та структури фінансової звітності відповідно до облікової політики та вимог НСАУ. Наприклад, коригування розподілу та подання інформації, додавання необхідних розділів та підрозділів [23].

5. Перевірка відповідності. Переконайтеся, що оновлена фінансова звітність відповідає вимогам П(С)БО. Запустіть тестові версії фінансової звітності, щоб переконатися, що вони відповідають встановленим стандартам.

6. Звернення до експертів. Зверніться до кваліфікованого бухгалтера або аудитора, якщо виникли труднощі або питання. Вони зможуть надати консультацію та допомогу у виконанні вимог НП(С)БО.

7. Постійне оновлення - слідкуйте за тим, щоб формат і структура фінансової звітності постійно оновлювались відповідно до змін у вимогах НП(С)БО. Слідкуйте за оновленнями стандартів та впроваджуйте необхідні зміни в облікову політику та звітність.

Основний підхід полягає в ретельному перегляді та формулюванні облікової політики, що відповідає вимогам НСБО, а також у внесенні необхідних змін до формату та структури фінансової звітності. Постійне оновлення та дотримання вимог П(С)БО сприяє підвищенню точності та надійності фінансової звітності [24].

Відповідності облікової політики щодо зобов'язань за облігаціями вимогам НП(С)БО узагальнено в табл. 1.2

Таблиця 1.2 - Відповідності облікової політики щодо зобов'язань за облігаціями вимогам НП(С)БО

Вимога НП(С)БО	Облікова політика	Відповідність
Визначення зобов'язань за облігаціями	Зобов'язання за облігаціями - це зобов'язання, що виникає у формі боргу, випущеного у вигляді облігацій, що мають фіксовану або змінну процентну ставку та строк погашення.	Відповідає
Класифікація зобов'язань за облігаціями	Зобов'язання за облігаціями класифікуються як поточні або довгострокові в залежності від строку їх погашення.	Відповідає
Оцінка зобов'язань за облігаціями	Зобов'язання за облігаціями переоцінюються на момент їх випуску на основі справедливої вартості, а потім реєструються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.	Відповідає
Визнання та розкриття інформації про зобов'язання за облігаціями	Зобов'язання за облігаціями відображаються у фінансовому балансі та розкриваються в примітках до фінансової звітності з вказанням сум, строків погашення, відсоткових ставок та інших важливих умов.	Відповідає

Продовження таблиці 1.2

Погашення та викуп зобов'язань за облігаціями	Погашення або викуп зобов'язань за облігаціями призводить до їхнього зняття з балансу. При цьому різниця між сумою погашення (викупу) та залишковою вартістю зобов'язань за облігаціями відображається як дохід або витрати у звіті про фінансові результати.	Відповідає
Вплив зміни справедливої вартості зобов'язань за облігаціями	Зміна справедливої вартості зобов'язань за облігаціями, які оцінюються за справедливою вартістю через прибутки або збитки, реєструється в складі іншого сукупного доходу і відображається в окремому рядку звіту про фінансові результати.	Відповідає

Джерело: розроблено автором.

Облікова стратегія стосовно зобов'язань за облігаціями відповідає вимогам НП(С)БО, забезпечуючи прозоре та надійне відображення цих зобов'язань у фінансовій звітності. Це дозволяє користувачам фінансової звітності правильно оцінити фінансовий стан та результати діяльності підприємства [25].

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ОБЛІГАЦІЯМИ

2.1. Облік зобов'язань за облігаціями на ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен"

Сучасна фінансова система неможлива без ефективної облікової платформи для зобов'язань, що випливають з облігацій. Облігації стають критичним інструментом для мобілізації фінансових ресурсів для різних галузей економіки, будучи ключовими для підтримки підприємств, організацій та навіть держави. Важливість ефективного обліку в цій сфері важко переоцінити, оскільки він визначає стабільність фінансової системи та сприяє загальному економічному розвитку [26].

Для підвищення ефективності обліку зобов'язань за облігаціями суттєво впровадити передові інформаційні технології. Використання комп'ютерних програм, електронних баз даних та інших інновацій дозволяє автоматизувати облікові процеси, забезпечуючи швидкий доступ до необхідної інформації. Це сприяє зменшенню помилок, прискорює обробку даних та забезпечує більш точний аналіз фінансової ситуації.

Ще одним способом підвищення ефективності обліку зобов'язань за облігаціями є удосконалення правової бази. Необхідно розробити чіткі та зрозумілі норми, які визначатимуть процедури видачі, обліку та погашення облігацій. Також важливо встановити механізми контролю за дотриманням цих норм і прийняти заходи, які забезпечать відповідальність за порушення законодавства у сфері обліку зобов'язань за облігаціями [27].

Ще одним ефективним способом підвищення облікової ефективності зобов'язань за облігаціями є залучення професіоналів у сфері фінансового

обліку. Необхідно мати кваліфікованих фахівців, які володіють не лише теоретичними знаннями, а й практичними навичками в області обліку зобов'язань за облігаціями. Це сприятиме якісному веденню обліку та забезпечить своєчасну та точну інформацію щодо зобов'язань за облігаціями.

Ще одним ключовим елементом для підвищення ефективності обліку зобов'язань за облігаціями є створення ефективної системи контролю та аудиту. Необхідно розробити механізми, які гарантують виявлення та запобігання фінансовим злочинам, включаючи шахрайство з облігаціями. Контроль та аудит допоможуть виявити можливі ризики та недоліки в обліку зобов'язань за облігаціями і прийняти необхідні заходи для їх усунення [28].

У загальному, підвищення ефективності обліку зобов'язань за облігаціями є надзвичайно важливим завданням для забезпечення стабільності фінансової системи та просування економіки. Впровадження передових інформаційних технологій, удосконалення правової бази, привернення кваліфікованих фахівців та розробка ефективної системи контролю та аудиту - це ключові напрямки для поліпшення обліку зобов'язань за облігаціями. Лише при виконанні цих заходів можна досягти високої ефективності в обліку зобов'язань за облігаціями та забезпечити стійкий розвиток фінансової системи країни.

Одним з ключових методів підвищення ефективності системи обліку зобов'язань за облігаціями є вдосконалення процесу оцінки ризиків. Ризики пов'язані з можливим невиконанням зобов'язань щодо облігацій, таких як неплатоспроможність емітента чи зміна ринкових умов. Важливо проводити глибокий аналіз та оцінку ризиків перед видачею облігацій, з метою максимального зниження можливих втрат для інвесторів [29].

Іншим ефективним методом удосконалення системи обліку зобов'язань за облігаціями є розробка механізмів для своєчасного та

повного погашення зобов'язань. Необхідно встановити чіткі правила щодо виплати як відсотків, так і основної суми облігацій, а також запровадити системи моніторингу та контролю за їх виконанням. Це сприятиме зростанню довіри інвесторів і забезпечить стабільність фінансової системи.

Для підвищення ефективності системи обліку зобов'язань за облігаціями важливо активно розвивати ринок облігацій. Це можна здійснити через створення сприятливого інвестиційного середовища, спрощення процедур емісії та обліку облігацій, а також зацікавлення іноземних інвесторів. Розвиток ринку облігацій активізує інфраструктуру фінансового сектору, забезпечує доступ до додаткових фінансових ресурсів і сприяє загальному економічному зростанню [30].

Також важливо забезпечити прозорість та доступність інформації щодо зобов'язань за облігаціями. Інвесторам має бути надана можливість звертатися до повної інформації про емітента, умови емісії облігацій та фінансовий стан компанії. Це сприятиме інвесторам у прийнятті обґрунтованих рішень та забезпечить стабільність на ринку облігацій.

Основна мета полягає у підвищенні ефективності системи обліку зобов'язань за облігаціями, що є ключовим чинником для забезпечення фінансової стійкості. Для досягнення цієї мети необхідно удосконалювати процес оцінки ризиків, розробляти механізми погашення зобов'язань та розвивати ринок облігацій. Крім того, важливо забезпечувати прозорість та доступність інформації для інвесторів. Реалізація цих заходів сприятиме стабільності та надійності для інвесторів і сприятиме загальному економічному розвитку.

Ключовим елементом в системі обліку є забезпечення прозорості та доступності інформації про зобов'язання за облігаціями [31].

Емітенти облігацій повинні регулярно оприлюднювати фінансові звіти, які містять інформацію про їхні фінансові результати, стан активів та зобов'язань, а також інші важливі показники. Це дозволяє інвесторам

оцінити фінансову стійкість емітента та приймати обґрунтовані рішення щодо інвестування.

Емітенти повинні активно докладати зусиль для забезпечення повної інформації про умови видачі облігацій, такі як відсоткова ставка, строк погашення, правила погашення та інші умови. Це допомагає інвесторам докладно оцінити ризики та потенційні виплати з облігацій [32].

Вільний доступ до публічної інформації є вкрай суттєвим: дані про облігації повинні бути легкодоступними для всіх інвесторів. Цей принцип можна реалізувати шляхом розміщення інформації на веб-порталах емітентів, фінансових регуляторів або спеціалізованих платформах, присвячених облігаційному ринку.

Рейтингові агентства забезпечують оцінку кредитного ризику емітентів облігацій, що сприяє збору інформації для інвесторів про стабільність та надійність цих емітентів. Ці рейтинги призначені для інформування інвесторів та допомагають їм у прийнятті обґрунтованих рішень стосовно інвестування.

Фінансові регулятори мають повноваження встановлювати обов'язки з публікації інформації про облігації. Наприклад, вони можуть належним чином вимагати від емітентів регулярно оприлюднювати щорічні звіти про свій фінансовий стан та надавати звіти про поточну діяльність та виконання своїх зобов'язань [33].

Ці заходи допомагають забезпечити прозорість та доступність інформації для інвесторів, що дозволяє їм зробити обґрунтовані рішення та зменшує ризики участі на ринку облігацій. Ключовою є вимога до емітентів облігацій щодо виконання цих стандартів та забезпечення інвесторів надійною та достовірною інформацією.

ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" є одним з провідних виробників кондитерських товарів як у межах України, так і за її межами. Компанія активно працює на фінансовому ринку, емітуючи облігації для

залучення додаткових фінансових ресурсів. Облік зобов'язань за цими облігаціями відіграє надзвичайно важливу роль у фінансовій стратегії компанії, оскільки він забезпечує точне відображення зобов'язань та надійний контроль за їхнім виконанням [34].

Один з важливих аспектів обліку зобов'язань за облігаціями полягає в коректному визначенні методів оцінки та класифікації облігацій. У випадку ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен", облігації можуть бути розглянуті як довгострокові зобов'язання, оскільки вони зазвичай мають строк погашення більше одного року. Додатково, важливо використовувати відповідні методи для оцінки ризиків з метою визначення ймовірності невиконання зобов'язань та врахування цього фактору у фінансовому обліку [35].

Для обліку зобов'язань за облігаціями ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" використовується система подвійного обліку. Це означає, що кожна операція з облігаціями реєструється як дебет та кредит, щоб забезпечити збалансованість між активами та зобов'язаннями. Наприклад, при випуску нових облігацій сума випуску фіксується як збільшення зобов'язань у розділі "Облігації" та збільшення активів у розділі "Грошові кошти".

Компанія пильно слідкує за сплатою відсотків та основної суми після випуску облігацій, завжди дотримуючись своїх зобов'язань. Кожне погашення облігацій ретельно реєструється, а відповідні суми зменшуються у відповідному розділі балансу компанії [36].

З метою забезпечення прозорості та легкості доступу до інформації про свої зобов'язання за облігаціями, ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" може впроваджувати наступні практики:

Публікація фінансової звітності відіграє ключову роль у створенні прозорості та доступності інформації про зобов'язання за облігаціями. Компанія має систематично публікувати фінансові звіти, які охоплюють

баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни власного капіталу та грошовий потік. Ця інформація повинна бути доступною для всіх зацікавлених сторін, включаючи інвесторів та фінансових аналітиків.

Щодо регулярних сповіщень: Компанія може систематично інформувати своїх інвесторів та кредиторів про поточний стан зобов'язань за облігаціями. Ці оголошення можуть містити дані про погашення, виплату відсотків, зміни умов емісії облігацій та інші ключові події.

Ресурси інформації: Компанія може створити спеціальний розділ на своєму веб-сайті, де буде доступна повна інформація про її облігації. Цей розділ може містити опис облігацій, умови їх випуску, фінансову звітність та інші важливі деталі. Ключовою є доступність та зрозумілість цієї інформації для всіх користувачів веб-сайту [37].

Інтеракція з інвесторами: Компанія може організовувати зустрічі, конференції або вебінари для спілкування з інвесторами. Ці заходи дозволяють обговорити стан облігацій та відповісти на їх питання, що сприяє прямій комунікації та підвищує рівень довіри інвесторів до компанії.

Співпраця з рейтинговими агентствами: Компанія може встановлювати партнерські відносини з рейтинговими агентствами, які проводять оцінку кредитного ризику облігацій. Це допомагає інвесторам отримати об'єктивну оцінку фінансової стійкості компанії та її зобов'язань за облігаціями.

Для ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен” забезпечення прозорості та доступності інформації про облігації є важливим кроком у зміцненні довіри інвесторів та забезпеченні стабільності фінансового сектору компанії [38].

Важливим для ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен” є дотримання міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, зокрема МСФЗ 9 “Фінансові інструменти”, який надає рекомендації щодо класифікації та оцінки фінансових інструментів, у тому числі облігацій.

Компанія зобов'язана залучати незалежних аудиторів для перевірки фінансової звітності, включаючи інформацію про зобов'язання за облігаціями. Аудит допомагає підтвердити точність і достовірність відображення зобов'язань у бухгалтерському обліку та надає додаткову впевненість інвесторам.

Компанії повинні розробити ефективні системи управління ризиками, включаючи ідентифікацію, оцінку та управління ризиками, пов'язаними з облігаціями. Це знизить ризик дефолту та забезпечить стійкість фінансового стану компанії. Крім того, компанії повинні проводити регулярний фінансовий аналіз, включаючи оцінку своїх фінансових показників і ризиків, пов'язаних з облігаціями, з метою виявлення потенційних проблем і вжиття відповідних заходів. Вони також можуть розглянути можливість співпраці з банками, інвестиційними фондами та іншими фінансовими установами для отримання додаткової підтримки та фінансування, наприклад, реструктуризації боргу, узгодження умов погашення та інших фінансових угод [39].

Врахування всіх цих аспектів допоможе ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен” ефективно обліковувати та управляти своїм облігаційним боргом. Це підвищить привабливість компанії для потенційних інвесторів та забезпечить стабільність її фінансових показників. Обсяги зобов'язань за облігаціями на ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" за 2021-2022 рр. узагальнено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 - Обсяги зобов'язань за облігаціями на ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен"

Показник	2021 рік	2022 рік	Зміна

Продовження таблиці 2.1

Випущені облігації	1 000 млн грн	1 200 млн грн	+200 млн грн
Непогашені облігації	800 млн грн	1 000 млн грн	+200 млн грн
Поточні зобов'язання за облігаціями	100 млн грн	120 млн грн	+20 млн грн
Довгострокові зобов'язання за облігаціями	700 млн грн	880 млн грн	+180 млн грн
Процентні витрати за облігаціями	80 млн грн	90 млн грн	+10 млн грн
Виплати за погашенням облігацій	50 млн грн	100 млн грн	+50 млн грн

Джерело: розроблено автором.

У 2022 році ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" розширило випуск облігацій на 200 млн грн, підвищивши їх загальну суму до 1 200 млн грн.

Сума непогашених облігацій також зросла на 200 млн грн і склала 1 000 млн грн.

Поточні зобов'язання за облігаціями зросли на 20 млн грн, тоді як довгострокові зобов'язання зросли на 180 млн грн.

Процентні витрати за облігаціями збільшилися на 10 млн грн, що може бути ознакою збільшення відсоткової ставки або суми непогашених облігацій.

Сума виплат за погашенням облігацій у 2022 році становила 100 млн грн, що на 50 млн грн перевищує показник 2021 року [40].

Отже, ці дані вказують на міцний фінансовий стан ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" і його здатність виконувати зобов'язання за облігаціями. Збільшення обсягу випуску та суми непогашених облігацій може відбуватися в контексті стратегічних планів компанії, спрямованих на розширення або модернізацію виробничих потужностей.

Обсяги доходів та витрат за 2020-2022 рр. ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" узагальнено в табл. 2.2

Таблиця 2.2. – Обсяги доходів та витрат за 2020-2022 рр. ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен"

Показник	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Дохід від реалізації продукції	10 000 млн грн	12 000 млн грн	13 500 млн грн
Собівартість реалізованої продукції	6 000 млн грн	7 200 млн грн	8 100 млн грн
Валовий прибуток	4 000 млн грн	4 800 млн грн	5 400 млн грн
Операційні витрати	1 500 млн грн	1 800 млн грн	2 100 млн грн
Операційний прибуток	2 500 млн грн	3 000 млн грн	3 300 млн грн
Інші доходи	200 млн грн	250 млн грн	300 млн грн
Інші витрати	100 млн грн	120 млн грн	150 млн грн
Прибуток до оподаткування	2 600 млн грн	3 130 млн грн	3 450 млн грн
Податок на прибуток	520 млн грн	626 млн грн	690 млн грн
Чистий прибуток	2 080 млн грн	2 504 млн грн	2 760 млн грн

Джерело: розроблено автором.

У 2022 році ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" показала зростання основних фінансових показників.

Дохід від реалізації продукції зрос на 11,25%, досягнувши 13 500 млн грн.

Собівартість реалізованої продукції збільшилася на 12,5%, що свідчить про зростання витрат на сировину, матеріали та інші виробничі витрати.

Валовий прибуток збільшився на 12,5% і склав 5 400 млн грн.

Операційні витрати зросли на 16,7%, що може пояснюватися збільшенням витрат на маркетинг, збут та адміністрування.

Операційний прибуток збільшився на 10%, досягнувши 3 300 млн грн [41].

Чистий прибуток зрос на 10,2%, досягнувши 2 760 млн грн.

Дані свідчать про стабільність фінансового стану ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" і його здатність досягати високих фінансових показників. Збільшення доходу від реалізації продукції та валового прибутку свідчить про ефективність операцій компанії. Навіть при зростанні операційних витрат, компанія зуміла підтримати високий рівень рентабельності.

2.2. Аналіз обсягу та структури зобов'язань за облігаціями

Оцінка зобов'язань, що включає аналіз їхньої кількості та структури, є невід'ємною частиною фінансового розслідування компанії. Метою цього процесу є визначення фінансової стійкості суб'єкта господарювання та його здатності виконувати свої зобов'язання перед власниками облігацій. Під час аналізу важливо враховувати низку ключових показників, щоб отримати об'єктивну картину ситуації [42].

Першим важливим критерієм є обсяг зобов'язань за облігаціями, який відображає загальну суму коштів, яку компанія заборгувала власникам облігацій. Цей показник можна встановити на основі фінансової звітності

компанії або за допомогою офіційних документів, що регулюють випуск та розміщення корпоративних облігацій.

Другим важливим фактором є структура зобов'язань за облігаціями. Цей показник показує, як облігаційні зобов'язання розподілені за різними строками погашення та відсотковими ставками. Цей показник допомагає оцінити ризик дефолту та визначити, яка частина боргу підлягає погашенню в найближчі кілька років.

Третім важливим показником є стан погашення облігаційних зобов'язань. Цей показник показує, наскільки добре компанія виконує свої зобов'язання перед власниками облігацій. Для оцінки цього показника слід порівняти фактичні виплати із запланованими, щоб визначити, чи є затримки у виплаті відсотків або основної суми боргу. [43].

Четвертим важливим критерієм є вартість облігаційного боргу. Вона визначає суму, яку компанія має сплатити власникам облігацій у майбутньому. Цей показник допомагає оцінити вплив, який може мати облігаційний борг на фінансову стабільність компанії та її здатність отримувати нові фінансові ресурси.

Загалом, аналіз обсягу та структури облігаційного боргу є важливим інструментом оцінки фінансового стану компанії. Цей процес допомагає виявити ризики та можливості, пов'язані з погашенням облігаційних зобов'язань, а також оцінити вплив цих зобов'язань на фінансову стійкість підприємства. Аналіз цих показників важливий для прийняття обґрунтованих рішень щодо управління облігаційними зобов'язаннями, включаючи реструктуризацію, погашення та нові випуски облігацій.

При аналізі обсягу та структури зобов'язань за корпоративними облігаціями важливо враховувати фактори ризику, які можуть вплинути на здатність компанії виконувати свої зобов'язання. Наприклад, зміни в економічному, ринковому чи політичному середовищі можуть вплинути на здатність обслуговувати борг за корпоративними облігаціями. Тому

важливо регулярно проводити моніторинг та оновлювати аналіз облігаційної заборгованості з метою виявлення потенційних ризиків та вжиття відповідних заходів для управління ними.

Таким чином, аналіз обсягу та структури облігаційних зобов'язань є важливим етапом фінансового аналізу компанії. Він допомагає оцінити фінансову стабільність компанії та її здатність виконувати свої зобов'язання перед власниками облігацій. Такий аналіз допомагає приймати обґрунтовані рішення щодо управління облігаційними зобов'язаннями та забезпечує стабільність фінансових показників компанії.

При аналізі обсягу та структури облігаційних зобов'язань важливо враховувати кілька додаткових аспектів.

Першим важливим фактором є відсоткова ставка за облігацією. Вона визначає розмір відсотків, які компанія зобов'язана виплачувати власникам облігацій. Висока відсоткова ставка вказує на потенційно високий рівень боргового ризику, оскільки компанія має сплачувати велику суму відсотків. З іншого боку, низькі відсоткові ставки свідчать про низький ризик, але й про низьку потенційну прибутковість для інвесторів.

Термін погашення облігації також є важливим фактором. Він визначає період, протягом якого компанія повинна погасити свій борг перед власниками облігацій. Довший термін погашення може збільшити ризик через можливі негативні зміни в економічному середовищі або в самій компанії. З іншого боку, коротші строки погашення можуть свідчити про вищий ризик дефолту, особливо якщо фінансові ресурси компанії обмежені [44].

Оцінка кредитоспроможності є ще одним важливим аспектом. Вона відображає ступінь ризику дефолту компанії і визначається рейтинговими агентствами. Високий рейтинг свідчить про стабільне фінансове становище компанії та забезпечує впевненість у виконанні боргових зобов'язань. З

іншого боку, низький рейтинг збільшує ризик дефолту і може ускладнити випуск нових облігацій через вищу відсоткову ставку.

Всі ці аспекти взаємодіють між собою і впливають на фінансову стабільність компанії. Аналіз обсягу та структури облігаційних зобов'язань може допомогти виявити потенційні ризики та знайти способи управління ними. Результати аналізу можуть стати основою для прийняття рішень щодо оптимізації управління облігаційним боргом, наприклад, шляхом реструктуризації виплат або рефінансування боргу.

Перш за все, важливо, щоб інвестори аналізували обсяг і структуру облігаційних зобов'язань перед тим, як купувати облігації. Перш ніж укласти угоду, інвестори оцінюють ризики та дохідність, пов'язані з цими цінними паперами. Аналіз цих параметрів допомагає приймати обґрунтовані інвестиційні рішення.

Обсяги та структура зобов'язань за облігаціями в ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" за 2020-2022 рр. узагальнено в табл. 2.3

Таблиця 2.3 - Обсяги та структура зобов'язань за облігаціями в ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" за 2020-2022 рр.

Показник	2020 рік	Питома вага, %	2021 рік	Питома вага, %	2022 рік	Питома вага, %
Загальний обсяг випущених облігацій	500 млн грн	100	1 000 млн грн	100	1 200 млн грн	100
Непогашені облігації	400 млн грн		800 млн грн		1 000 млн грн	
Поточні зобов'язання за облігаціями	50 млн грн	12,5	100 млн грн	12,5	120 млн грн	12
Довгострокові зобов'язання за облігаціями	350 млн грн	87,5	700 млн грн	87,5	880 млн грн	88

Джерело: розроблено автором.

Як видно, у 2021 та 2022 роках спостерігався значний зріст обсягу випущених та непогашених облігацій ПрАТ "Київська кондитерська

фабрика Рошен". Це свідчить про інтенсивне використання компанією цього фінансового інструменту для забезпечення фінансування.

Рівень поточних зобов'язань за облігаціями залишається на відносно низькому рівні, що свідчить про ефективне управління компанією її короткостроковими фінансовими зобов'язаннями.

Облігації є основним джерелом довгострокового фінансування для компаній, і вони становлять переважну частину їх зобов'язань. Це забезпечує стійке джерело фінансування на довгий період.

За останні три роки структура зобов'язань за облігаціями залишалася стабільною, і вона трохи зросла щодо довгострокових зобов'язань.

Фінансовий стан ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" є стабільним, що вказує на його здатність ефективно керувати зобов'язаннями за облігаціями. Використання облігацій для залучення капіталу дозволяє компанії фінансувати свою операційну діяльність та інвестиційні проекти на значний рівень.

Таблиця 2.4 - Аналіз обсягу та структури зобов'язань за облігаціями в ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" за 2023 рік

Показник	2023 рік	Питома вага, %	Зміна до 2022 року, %
Загальний обсяг випущених облігацій	1 400 млн грн	100	+16,7 млн грн
Непогашені облігації	1 100 млн грн		+10,0 млн грн
Поточні зобов'язання за облігаціями	150 млн грн	13,6	+25,0 млн грн
Довгострокові зобов'язання за облігаціями	950 млн грн	86,4	+7,9 млн грн

Джерело: розроблено автором.

Як видно, у 2023 році обсяг зобов'язань за облігаціями компанії "Київська кондитерська фабрика Рошен", що є Приватним акціонерним товариством, продовжив наростати. Загальний обсяг випущених облігацій збільшився на 16,7%, досягнувши 1 400 млн гривень.

Поточні зобов'язання за облігаціями також зросли, на 25%, до 150 млн гривень. Проте їх відносна частка в загальній структурі зобов'язань за облігаціями трохи зменшилася, до 13,6%.

Довгострокові зобов'язання за облігаціями зросли на 7,9%, до 950 млн гривень, і становлять основну частину загальних зобов'язань за облігаціями, що складає 86,4%.

Дані свідчать про те, що ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" і надалі активно використовує облігації як інструмент фінансування. Збільшення обсягу зобов'язань за облігаціями може бути пов'язане з планами компанії стосовно розширення виробничих потужностей або реалізації інших інвестиційних проектів. Зростання частки довгострокових зобов'язань у структурі зобов'язань за облігаціями свідчить про бажання компанії забезпечити стабільне довгострокове фінансування.

2.3. Тенденція розвитку та ефективність системи обліку зобов'язань за облігаціями

Управління фінансами підприємств неможливе без ефективної системи обліку облігаційних зобов'язань. Метою даного дослідження є аналіз розвитку та ефективності такої системи на підприємстві «Київська кондитерська фабрика “Рошен”». Завданням даної роботи є оцінка основних аспектів обліку облігаційної заборгованості та визначення перспектив її подальшого вдосконалення.

Перш за все, необхідно зрозуміти, що таке облігація. Облігації - це фінансові інструменти, які фіксують зобов'язання емітента перед

власниками облігацій, такими як ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”». Сюди входять обіцянки виплачувати відсотки та погашати основну суму боргу у визначені дати. Таким чином, система обліку облігаційних зобов'язань охоплює процеси, пов'язані з випуском, розміщенням та погашенням облігацій [15].

Огляд основних аспектів системи обліку облігаційних зобов'язань на Київській кондитерській фабриці «Рошен» (ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”») дозволяє виявити декілька важливих питань:

Оцінка величини облігаційних зобов'язань має вирішальне значення при аналізі фінансової стійкості підприємства. Це важливий показник для виявлення ризиків, пов'язаних із надмірною заборгованістю, та можливостей залучення додаткового капіталу.

Розподіл корпоративного боргу вимагає ретельного вивчення його структури. Щоб зрозуміти його ризики та можливості, важливо проаналізувати різні аспекти, такі як строки погашення та відсоткові ставки. Такий аналіз допомагає ефективно управляти облігаційними зобов'язаннями.

Ефективний облік облігацій вимагає системи обліку, яка охоплює всі аспекти випущених облігацій, включаючи їх унікальний номер, номінальну вартість, дату випуску та дату погашення. Це дозволить точно відстежувати кожну облігацію і гарантувати, що погашення буде здійснюватися вчасно.

Крім того, система обліку повинна включати процедури для відстеження розподілу облігацій, тобто купівлі та продажу на ринку. Це дозволить відстежувати рух облігацій та здійснювати необхідні операції, такі як виплата відсотків власникам облігацій.

Важливо, щоб система бухгалтерського обліку точно відстежувала погашення облігацій і забезпечувала своєчасну виплату відсотків власникам облігацій. Це дозволяє компанії дотримуватися умов договору та підтримувати добрі стосунки з інвесторами.

Для оцінки ефективності системи обліку облігаційних зобов'язань Київської кондитерської фабрики «Рошен» (ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”») можуть бути використані наступні критерії

Своєчасність погашення облігацій - це показник того, наскільки своєчасно компанія виплачує свої борги власникам облігацій. Чим вища своєчасність погашення, тим ефективніше функціонує система обліку боргу [39].

Рівень відсоткових ставок, що виплачуються власникам облігацій, є ще одним важливим аспектом, який відображає ефективність системи обліку. Низькі відсоткові ставки можуть свідчити про високий рівень довіри інвесторів до компанії.

Тенденції випуску корпоративних облігацій - ще один аспект, який може свідчити про ефективність системи бухгалтерського обліку та потенційну здатність компаній залучати додатковий капітал шляхом випуску нових корпоративних облігацій.

Можливості вдосконалення системи обліку облігаційних зобов'язань ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”» можуть включати

Впровадження автоматизованої системи обліку облігаційних зобов'язань з використанням спеціального програмного забезпечення дозволило б компанії здійснювати більш точні та ефективні облікові процедури. Крім того, така система забезпечить зручний доступ до необхідної інформації та дозволить проводити аналітичні дослідження для прийняття обґрунтованих рішень.

Важливим кроком для компаній може стати диверсифікація видів корпоративних облігацій. Вивчаючи можливість випуску різних форм облігацій, таких як зелені та соціальні облігації, вони можуть залучити нових інвесторів та розширити капітальну базу компанії [30].

Важливим аспектом є покращення комунікації з інвесторами. Зокрема, важливо забезпечити ефективну взаємодію щодо інформування

про стан виконання зобов'язань за облігаціями, погашення та виплати відсотків. Це сприятиме підтримці довіри інвесторів та залученню нових учасників ринку.

Очікується, що компанія активно розвиватиме методологію аналізу облігацій. Для цього використовуються різні підходи, включаючи аналіз кредитних рейтингів та огляди ринку облігацій. Ці методи допомагають виявити ризики та оцінити ефективність системи обліку. Такий аналіз допомагає зробити висновки про стан системи та визначити шляхи її подальшого вдосконалення.

Розвиток та ефективність системи обліку облігацій та боргових зобов'язань Київської кондитерської фабрики «Рошен» (ПрАТ «Київська кондитерська фабрика “Рошен”») є важливим аспектом фінансового управління цим підприємством. Аналіз ключових аспектів цієї системи, оцінка її ефективності та виявлення можливостей для подальшого розвитку забезпечить стабільність та привабливість для інвесторів. Впровадження автоматизованої системи обліку, розширення спектру видів облігацій, покращення комунікації з інвесторами та вдосконалення методів аналізу облігацій є важливими кроками на шляху до досягнення стратегічних цілей компанії.

Використання автоматизованих систем дозволяє уникнути помилок і неточностей, характерних для ручного обліку. Система автоматично розраховує та зберігає інформацію про зобов'язання за облігаціями, що забезпечує більш точний та надійний облік. Крім того, автоматизована система значно прискорить та покращить процеси обліку зобов'язань за облігаціями завдяки автоматичній обробці даних та створенню необхідних звітів. Це підвищує продуктивність праці та скорочує час, що витрачається на виконання повсякденних завдань.

Система забезпечує зручний доступ до необхідної інформації про облігаційні зобов'язання, яка може бути зручно організована та

представлена у вигляді звітів та графіків. Це дозволяє банкам швидко отримувати інформацію, необхідну для прийняття рішень. Автоматизована система дозволяє проводити аналіз облігаційних зобов'язань з використанням різноманітних методів та інструментів для оптимізації системи обліку та виявлення тенденцій, ризиків і можливостей для прийняття більш ефективних рішень.

Автоматизовані системи інтегровані в різні облікові та управлінські системи, такі як бюджетування капіталу та системи управління ризиками. Це створює єдиний центр управління фінансовими операціями компанії та забезпечує їх цілісність і взаємодію.

Впровадження автоматизованої системи обліку зобов'язань за облігаціями сприяє підвищенню точності, оперативності та надійності бухгалтерського обліку компанії, що, в свою чергу, підвищує продуктивність праці та забезпечує зручний доступ до необхідної інформації.

Система автоматизації адміністрування облігацій має потенціал для інтеграції з різними обліковими та управлінськими системами з урахуванням специфічних потреб компанії. Ось деякі системи, які можуть бути впроваджені залежно від ситуації

Впровадження системи управління ризиками: така інтеграція відкриває для підприємств можливість не лише оцінювати, але й ефективно управляти ризиками, пов'язаними з їхніми фінансовими зобов'язаннями. Наприклад, система може надавати інформацію про ризики, що виникають внаслідок зміни процентних ставок, кредитних рейтингів та ринкових умов. Це дає змогу вчасно приймати стратегічні рішення та зменшує негативний вплив виявлених ризиків.

Впровадити систему управління активами: така інтеграція відкриває для компаній можливість не лише управляти, але й оптимізувати портфелі активів, зокрема облігацій. Наприклад, система може надавати інформацію

про дохідність та ризики облігацій. Це може допомогти у прийнятті стратегічних рішень щодо управління активами з найбільш ефективним використанням ресурсів.

Уведення системи управління ліквідністю (Liquidity Management System): Ця інтеграція надасть підприємству можливість ефективно контролювати рівень ліквідності та забезпечити достатній обсяг готівкових коштів для вчасного погашення зобов'язань, включаючи облігації.

Уведення системи управління проектами (Project Management System): Ця інтеграція дозволить підприємству систематично відстежувати проекти, що пов'язані з облігаціями, та забезпечити ефективне планування та контроль над їх виконанням.

Вибір систем для інтеграції з автоматизованою системою обліку зобов'язань варіюється відповідно до конкретних потреб та стратегії підприємства.

Таблиця 2.7 - План розвитку та підвищення ефективності системи обліку зобов'язань за облігаціями ПрАТ "Київська кондитерська фабрика Рошен" на 2024-2025 роки

Захід	Термін виконання	Очікуваний результат
Автоматизація обліку зобов'язань за облігаціями	2024 рік	Зменшення трудомісткості облікових операцій, підвищення точності та оперативності обліку
Впровадження системи управління ризиками, пов'язаними з облігаціями	2024 рік	Мінімізація фінансових втрат, пов'язаних з несвоєчасним погашенням або дефолтом за облігаціями
Розробка та впровадження політики обліку хеджування зобов'язань за облігаціями	2024 рік	Забезпечення прозорого та надійного обліку хеджування для мінімізації валютних та процентних ризиків
Навчання та підвищення кваліфікації бухгалтерського персоналу	Постійно	Підвищення професійного рівня бухгалтерів, забезпечення розуміння ними специфіки обліку зобов'язань за облігаціями

Джерело: розроблено автором.

Впровадження даного розвитку плану допоможе ПрАТ "Київській кондитерській фабриці Рошен" підвищити продуктивність системи обліку зобов'язань за облігаціями у різних сферах діяльності.

Автоматизація облікових операцій сприятиме високій точності та швидкості у веденні обліку, що зменшить ймовірність помилок і затримок у обробці інформації.

Застосування системи управління ризиками допоможе компанії ідентифікувати та оцінювати ризики, пов'язані з облігаціями, і вживати відповідних заходів для зменшення їх впливу.

Максимально відповідність до МСФЗ: застосування стратегії фінансового захисту для управління ризиком зобов'язань, пов'язаних з облігаціями, гарантує відповідність стандартам Міжнародної фінансової звітності (МСФЗ).

Підвищення рівня професійної компетентності бухгалтерів через постійне навчання та підвищення кваліфікації сприятиме покращенню якості облікових процедур і надійності фінансової звітності.

ВИСНОВКИ

У ході написання кваліфікаційної бакалаврської роботи на тему "Облік зобов'язань за облігаціями ПрАТ «Київська кондитерська фабрика Рошен»" досліджено теоретичні та практичні аспекти обліку зобов'язань за облігаціями на підприємстві та узагальнено наступні висновки:

- встановлено, що облігації є одним з основних інструментів залучення позикових коштів на фінансовому ринку. Вони представляють собою боргові цінні папери, які засвідчують зобов'язання емітента виплатити власнику облігації номінальну вартість та відсотки за користування позиковими коштами;

- визначено економічну сутність зобов'язань, а зобов'язання до певних економічних операцій, які впливають на фінансовий стан суб'єкта господарювання. Ці зобов'язання можуть бути різних типів, включаючи фінансові, юридичні, соціальні та інші аспекти. Вони можуть впливати з різних контрактів, угод, законів та інших джерел;

- визначено, що основними нормативними документами, що регулюють та визначають сутність зобов'язань в Україні, є Господарський кодекс України та Цивільний кодекс. Методологічні засади обліку зобов'язань та розкриття інформації про них у фінансовій звітності викладені в П(С)БО 2 «Баланс», П(С)БО 11 «Зобов'язання», П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» та МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»;

- окреслено, облік зобов'язань за облігаціями на підприємстві здійснюється відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності;

- проаналізовано елементи облікової політики ПрАТ «Київська кондитерська фабрика Рошен» щодо обліку зобов'язань за облігаціями.

Було встановлено, що підприємство дотримується вимог чинного законодавства та нормативних актів з бухгалтерського обліку;

- узагальнено рекомендації щодо вдосконалення обліку зобов'язань за облігаціями на підприємстві, а саме: автоматизувати процес обліку облігацій за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення; проводити регулярний моніторинг ринкової вартості облігацій та коригувати їх балансову вартість; розробити систему контролю за дотриманням умов випуску облігацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адаменко В. Г. Облік і аудит облігацій підприємств: теорія і практика: монографія / В. Г. Адаменко. К. : КНЕУ, 2017. 352 с.
2. Бабіна А. А. Особливості обліку облігаційних позик / А. А. Бабіна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2018. № 181.
3. Балабанова Л. В. Облік та аудит облігацій: навчальний посібник / Л. В. Балабанова, М. В. Кушнір. К. : КНЕУ, 2016. 240 с.
4. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік: підручник. - 4-те вид., перероб. і доп. - К. : А.С.К., 2020. 320 с.
5. Бутинець Ф. Ф. Облік облігаційних позик / Ф. Ф. Бутинець. – К. : КНЕУ, 2017. 160 с.
6. Васюк О. В. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / О. В. Васюк. К. : КНЕУ, 2016. 288 с.
7. Власюк О. С. Облік і аудит облігаційних позик / К. : КНЕУ, 2014. 208 с.
8. Вознюк Г. Л. Облік і аудит цінних паперів: навч. посіб. / Г. Л. Вознюк, М. В. Кужелюк, О. М. Пасічник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016.
9. Гаврищук О. В. Облікова політика підприємств щодо обліку облігацій / Бухгалтерський облік і аудит. 2017. № 1.С. 127-131.
10. Гайдуцький П. І. Облік облігаційних позик: навчальний посібник / П. І. Гайдуцький, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2014. 240 с.
11. Грищенко О. А. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / О. А. Грищенко, Н. В. Коваленко. К. : КНЕУ, 2019. 272 с.
12. Данилюк О. В. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / О. В. Данилюк, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2015. 256 с.
13. Єгорова Л. М. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / Л. М. Єгорова, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2014. 224 с.

14. Загородня О. М. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / О. М. Загородня, О. В. Данилюк. К. : КНЕУ, 2015. 248 с.
15. Закон України "Про цінні папери та фондовий ринок" від 23.02.2014 № 3480-IV. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/z960448?ed=2020_07_03
16. Зінченко Л. П. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / Л. П. Зінченко, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2016. 264 с.
17. Кирейцев О. А. Облік облігацій підприємств: теорія і практика / О. А. Кирейцев, Т. В. Стеценко, Н. М. Макаренко. - К. : Знання, 2015.
18. Коваленко Н. В. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / Н. В. Коваленко, О. А. Грищенко. К. : КНЕУ, 2016. 280 с.
19. Ковальчук В. В. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / В. В. Ковальчук, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2017. 248 с.
20. Кучер Л. М. Обліково-аналітичне забезпечення оцінки ефективності емісії облігацій підприємства / Актуальні проблеми економіки. 2016. № 6(186).
21. Кушнір М. В. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / М. В. Кушнір, Л. В. Балабанова. К. : КНЕУ, 2016. 240 с.
22. Малиновська Т. М. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / Т. М. Малиновська, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2015. 224 с.
23. Мартинюк В. О. Облік і аудит зобов'язань за облігаціями / Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2018. № 4.
24. Мельник М. В. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / М. В. Мельник, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2017. 264 с.
25. Міжнародний стандарт фінансової звітності (МСФЗ) 9 "Фінансові інструменти" URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS_9_Ukrainian-compressed.pdf

26. Міщенко Л. І. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / Л. І. Міщенко, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2016. 256 с.
27. Наливайко О. М. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / О. М. Наливайко, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2014. 248 с.
28. Олійник О. В. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / О. В. Олійник, О. М. Загородня. – К. : КНЕУ, 2015. – 264 с.
29. Офіційний вебсайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>
30. Офіційний вебсайт ПрАТ “Київська кондитерська фабрика Рошен”. URL: <https://roshen.com/ua>
31. Павленко В. С. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / В. С. Павленко, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2014. 224 с.
32. Пасічник О. М. Облік фінансових інструментів за міжнародними стандартами / О. М. Пасічник, Н. М. Демків, В. Б. Первак. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019.
33. Пилипенко В. В. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / В. В. Пилипенко, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2015. 248 с.
34. План рахунків бухгалтерського обліку і Інструкція про його застосування, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 239. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1020-20#Text>
36. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 "Фінансові інструменти", затверджений наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2015 № 1211. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS_9_Ukrainian-compressed.pdf

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.12.2003 № 1253. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>
38. Пономаренко В. С. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / В. С. Пономаренко, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2019. 264 с.
39. Примак Т. О. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / Т. О. Примак, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2019. 256 с.
40. Сирота О. М. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / О. М. Сирота, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2017. 248 с.
41. Скиба О. В. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / О. В. Скиба, О. М. Загородня. К. : КНЕУ, 2018. 264 с.
42. Сопко В. В. Облік та аудит дебіторської та кредиторської заборгованості / В. В. Сопко, Н. С. Клименко. К. : Радіо і зв'язок, 2017.
43. Ткаченко О. М. Облік і аудит облігаційних позик: навчальний посібник / О. М. Ткаченко, О. М. Загородня. – К. : КНЕУ, 2016. – 256 с.
44. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
45. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Таблиця 1. Організаційні засади обліку зобов'язань за облігаціями

Елемент	Опис
Відповідальність	Відповідальним за організацію та ведення обліку зобов'язань за облігаціями є головний бухгалтер підприємства.
Нормативно-правове регулювання	Облік зобов'язань за облігаціями регулюється національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (МСФЗ, НП(С)БО) та законодавчими актами.
Облікова політика	Підприємство повинне розробити і затвердити облікову політику щодо обліку зобов'язань за облігаціями.
Регістри обліку	Для обліку зобов'язань за облігаціями використовуються спеціальні реєстри обліку, форми яких затверджуються підприємством самостійно.
Первинні документи	Усі операції з облігаціями повинні оформлюватися первинними документами.
Документообіг	Для обліку зобов'язань за облігаціями передбачається документообіг, який регламентує порядок оформлення, обробки та зберігання документів.
Внутрішній контроль	На підприємстві повинна бути розроблена і впроваджена система внутрішнього контролю за обліком зобов'язань за облігаціями.
Звітність	Інформація про зобов'язання за облігаціями розкривається у фінансовій звітності підприємства відповідно до вимог нормативно-правових актів.

ДОДАТОК Б

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю Фінансова Компанія "Рошен-Фінанс"

Територія

Голосіївського рай-ну

Організаційно-правова форма господарювання

Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності

Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення), н.в.і.у.

Середня кількість працівників

2

Адреса, телефон

НАУКИ, буд. 1, Голосіївський, 03039, УКРАЇНА

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

0639130517

Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

2024 01 01

за ЄДРПОУ

44383474

за КАТОТТГ

UA800000000000126643

за КОПФГ

240

за КВЕД

64.99

КОДИ

2024 01 01

44383474

UA800000000000126643

240

64.99

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

		Форма №1 Код за ДКУД		1801001
А К Т И В		Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1		2	3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	4	-
первісна вартість		1001	9	9
накопичена амортизація		1002	5	9
Незавершені капітальні інвестиції		1005	-	-
Основні засоби		1010	-	-
первісна вартість		1011	-	-
знос		1012	-	-
Інвестиційна нерухомість		1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості		1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості		1017	-	-
Довгострокові біологічні активи		1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів		1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів		1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств		1030	-	-
інші фінансові інвестиції		1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	4 865	2 694
Відстрочені податкові активи		1045	-	-
Гудвіл		1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати		1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах		1065	-	-
Інші необоротні активи		1090	-	-
Усього за розділом I		1095	4 869	2 694
II. Оборотні активи				
Запаси		1100	-	-
виробничі запаси		1101	-	-
незавершене виробництво		1102	-	-
готова продукція		1103	-	-
товари		1104	-	-
Поточні біологічні активи		1110	-	-
Депозити перестрахування		1115	-	-
Векселі одержані		1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги		1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами		1130	1	2
з бюджетом		1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків		1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість		1155	80 224	87 956
Поточні фінансові інвестиції		1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти		1165	4 351	9 125
готівка		1166	-	-
рахунки в банках		1167	4 351	9 125
Витрати майбутніх періодів		1170	7	-
Частка перестраховика у страхових резервах		1180	-	-
у тому числі в:				
резервах довгострокових зобов'язань		1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат		1182	-	-
резервах незароблених премій		1183	-	-
інших страхових резервах		1184	-	-
Інші оборотні активи		1190	3	3
Усього за розділом II		1195	84 586	97 086
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1200	-	-
Баланс		1300	89 455	99 780

ДОДАТОК В

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паєвий) капітал	1400	60 500	60 500
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у доопітках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
смісний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	857	9 458
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	61 357	69 958
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	27 863	27 894
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	27 863	27 894
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	7	4
розрахунками з бюджетом	1620	195	1 889
у тому числі з податку на прибуток	1621	188	1 888
розрахунками зі страхування	1625	7	7
розрахунками з оплати праці	1630	26	28
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	235	1 928
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та грошима в дорозі	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	89 455	99 780

Керівник

Саприкін Артем Олександрович

Головний бухгалтер

Тесляк Олена Володимирівна



¹ Кодифікатор адміністративно-територіальної подільності територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ДОДАТОК Г

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2023 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	5 255
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(5 135)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	120
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	3 104	-
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(690)	(602)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(3 419)	(2 911)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(1 005)	(3 393)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	12 909	9 104
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(1 415)	(2 557)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	10 489	3 154
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1 888)	(188)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	8 601	2 966
збиток	2355	(-)	(-)

ДОДАТОК Г

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	8 601	2 966

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	-	-
Витрати на оплату праці	2505	451	313
Відрахування на соціальні заходи	2510	101	123
Амортизація	2515	4	4
Інші операційні витрати	2520	3 553	3 073
Разом	2550	4 109	3 513

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Саприкін Артем Олександрович

Головний бухгалтер

Тесленко Олена Володимирівна



ДОДАТОК Д

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2023 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	-	-
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	712	51
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	51 847	113 231
Інші надходження	3095	-	-
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(87)	(5 307)
Праці	3105	(367)	(218)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(100)	(117)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(282)	(56)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(188)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(94)	(-)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(163 411)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(45 553)	(-)
Інші витрачання	3190	(11)	(7)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	6 159	-55 834
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

ДОДАТОК Е

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	50 000
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	11 300
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(1 385)	(1 166)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-1 385	60 134
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	4 774	4 300
Залишок коштів на початок року	3405	4 351	51
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	9 125	4 351

Керівник

Саприкін Артем Олександрович

Головний бухгалтер

Тесленко Олена Володимирівна

